

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Örebro tingsrätts dom 2021-10-26 i mål T 3466-20, se bilaga A

PARTER

Klagande och motpart

LoftSweden AB, 559156-0650
Sågtorpsvägen 66 A
183 30 Täby

Ombud: Advokat Per-Gunnar (P-G) Jönsson
AG Advokat KB
Box 3124
103 62 Stockholm

Ombud: Advokat Anton Isaksson
AG Advokat KB
Box 3124
103 62 Stockholm

Klagande och motpart

Vivid Development AB (tidigare Bleck Invest AB), 559010-3254
Box 376
701 47 Örebro

Ombud: Advokat Erik Forsin
Baker & McKenzie Advokatbyrå KB
Box 180
101 23 Stockholm

Ombud: Advokat Andreas Sjövall
Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Box 7315
103 90 Stockholm

SAKEN

Fordran

Hovrättens domslut, se nästa sida.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens domslut i huvudsaken och förpliktar Vivid Development AB att till LoftSweden AB betala 623 940 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på

- 176 500 kr från den 1 juli 2019,
- 107 575 kr från den 5 augusti 2019,
- 95 010 kr från den 31 augusti 2019,
- 115 393 kr från den 30 september 2019,
- 80 860 kr från den 31 oktober 2019,
- 35 377 kr från den 1 december 2019 och på
- 13 225 kr från den 1 januari 2020, allt till dess betalning sker.

2. Med ändring av tingsrättens domslut även i fråga om rättegångskostnader befriar hovrätten LoftSweden AB från skyldigheten att ersätta Vivid Development AB:s rättegångskostnader i tingsrätten. Hovrätten beslutar i stället att Vivid Development AB ska ersätta LoftSweden AB för rättegångskostnader i tingsrätten med 727 500 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 26 oktober 2021 till dess betalning sker. Av beloppet avser 700 000 kr ombudsarvode.

3. Vivid Development AB ska ersätta LoftSweden AB för rättegångskostnader i hovrätten med 721 940 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 29 september 2023 till dess betalning sker. Av beloppet avser 700 000 kr ombudsarvode.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

LoftSweden AB (nedan LoftSweden) har yrkat att hovrätten ska bifalla bolagets talan, befria bolaget från skyldigheten att ersätta Vivid Development AB:s (nedan Vivid Development) rättegångskostnader i tingsrätten och i stället förplikta Vivid Development att ersätta LoftSwedens rättegångskostnader där.

Vivid Development har yrkat att hovrätten ska förklara att LoftSweden inte har någon fordran på Vivid Development avseende de omstämda fakturorna. Vivid Development har vidare yrkat att hovrätten ska förklara att Vivid Development har rätt att invändnings- och kvittningsvis göra gällande de i målet åberopade motfordringarna på LoftSweden och LoftSweden Holding AB med dels 1 279 864,3 kr avseende konsultarvode för restid, dels 610 825,8 kr avseende oredovisad/ej erforderligt redovisad tid.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Parterna har åberopat samma grunder som vid tingsrätten och har i allt väsentligt utvecklat sin respektive talan på det sätt som framgår av tingsrättens dom. Sedan LoftSweden i sitt överklagande framhållit att det skett fordringsöverlåtelse från LoftSweden Holding AB (nedan Holdingbolaget) till LoftSweden från och med juli 2018 fram till och med februari 2019 gjorde Vivid Development gällande att det var fråga om en ny omständighet som skulle avvisas. Hovrätten fann dock i beslut under handläggningen att det inte var fråga om en ny omständighet och att det således inte fanns skäl för avvisning.

Hovrätten har tagit del av samma skriftliga bevisning som tingsrätten. LoftSweden har i hovrätten som ny bevisning åberopat ett brev från Vivid Developments ombud. Förhören som hölls i tingsrätten har spelats upp. På grund av tilltrosreglerna har förnyat förhör hållits med Håkan Borg i hovrätten. Innan förhöret i hovrätten hölls med

Håkan Borg har förhöret med honom i tingsrätten spelats upp, varvid även han var närvarande.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Bakgrund

LoftSweden är ett bolag som tillhandahåller konsulttjänster inom byggbranschen. Bolaget drivs av Niclas Syrén och har sitt säte i Täby. Vivid Development är ett fastighetsutvecklingsbolag. Den 13 februari 2017 ingicks ett konsultavtal mellan Holdingbolaget och Vivid Development (då med namnet Bleck Invest AB) angående byggkonsulttjänster i Vivid Developments olika byggprojekt. Byggprojekten fanns bland annat i Sälen. Den 18 mars 2019 slöts ett tilläggsavtal enligt vilket konsultavtalet överläts från Holdingbolaget till LoftSweden.

Holdingbolaget och därefter LoftSweden har ställt ut sammanlagt 35 fakturor för sitt konsultarbete som ägde rum i de olika byggprojekten från januari 2017 till och med november 2019. Vivid Development har betalat 28 av dessa fakturor. LoftSwedens talan i målet rör de sju senaste fakturorna vilka Vivid Development inte har betalat. Vivid Development har motsatt sig att betala fakturorna och har invändnings- och kvittningsvis gjort gällande att de har motfordringar som överstiger det yrkade beloppet. Vivid Development har även gjort gällande att LoftSweden i vart fall inte har rätt till ytterligare ersättning eftersom den ersättning som redan har betalats överstiger vad som utgör skälig ersättning för uppdraget.

Allmänt om de betalade fakturorna

Som angetts ovan har Vivid Development betalat 28 av de 35 fakturor som de i målet framför invändningar mot. Vivid Development har förnekat att fakturorna har granskats och godkänts samt har framhållit att Lisa Gramh Borg, som var den som skötte ekonomin i Vivid Development, var med om en svår trafikolycka i mars 2018 och därför inte var arbetsför under sex till åtta månaders tid. Hovrätten kan i den delen konstatera att många fakturor har betalats även i tiden före Lisa Gramh Borgs

trafikolycka och att det inte heller då framställts någon invändning mot fakturorna. Den omständigheten att många fakturor under lång tid har betalats utan invändning får enligt hovrätten betydelse i flera avseenden. Hovrätten återkommer till detta vid prövningen av Vivid Developments olika invändningar.

Ersättning vid resor

Vivid Development har invänt att LoftSweden och Holdingbolaget felaktigt har fakturerat Vivid Development både konsultarvode avseende restid och milersättning trots att bolagen enligt parternas avtal vid restid enbart haft rätt till ersättning i form av milersättning. Det felaktigt fakturerade beloppet avseende konsultarvode för restid uppgår till sammanlagt 1 368 471,8 kr. Av detta belopp är 88 607,5 kr hänförligt till de fakturor som inte har betalats. Resterande del är hänförligt till fakturor som Vivid Development av förbiseende har betalat.

LoftSweden har å sin sida gjort gällande att parternas avtal innebär att konsultarvode även ska utgå för den tid som lagts ned på resor. LoftSweden har även gjort gällande att reklamation har skett för sent.

I parternas avtal anges följande under punkten 6 Ersättning:

Ersättning erläggs enligt nedanstående (exkl. moms).

Rörligt arvode efter nedlagd tid

Timarvode 1 000 SEK/tim

I timarvodet ingår inte kostnader vid resor. Vid resor i tjänst med bil debiteras milersättning med 50 SEK/mil.

Utöver angivet arvode enligt ovan är konsulten berättigad till ersättning för verifierade kostnader. Ett administrationspåslag om 0 % gäller för verifierade utlägg.

Timarvoden är fasta tom 2018-01-01. Indexreglering skall därefter ske årsvis enligt K84 med basmånad januari 2017 och omräkningsmånad december.

Avtalsförhandlingarna sköttes av Niclas Syrén och Håkan Borg. De har i sina förhör haft olika uppfattningar om vad som avtalades angående ersättning vid resa. Någon gemensam partsavsikt är därmed svår att fastställa. Det kan dock konstateras att det

faktum att Vivid Development betalat 28 fakturor utan invändning snarare talar för att den gemensamma partsavsikten var att konsultarvode skulle omfatta restid på det sätt som fakturerats, än att så inte var fallet. Enligt Vivid Development har det dock inte framgått av fakturaredovisningen att LoftSweden har fakturerat för konsultarvode under restid, varför fakturorna har betalats av förbiseende. I redovisningen är antalet timmar restid visserligen inte särskilt specificerade. Hovrätten noterar dock att det framgår att LoftSweden för många dagar fakturerat ett stort antal timmar konsultarvode och dessutom milersättning för långa resor. Till exempel kan nämnas redovisningen för den 3 juli 2017 där det fakturerats konsultarvode för 15 timmar samt milersättning för 90 mil och den 13 september 2017 där det fakturerats konsultarvode för 16 timmar samt milersättning för 45 mil. Av redovisningen kan således enligt hovrätten utläsas att fakturerat konsultarvode även har omfattat restid. I annat fall skulle Niclas Syrén vissa dagar ha arbetat och gjort resor under i stort sett dygnets alla timmar, vilket inte är rimligt.

Enligt avtalets ordalydelse ska rörligt arvode erläggas efter *nedlagd tid*. Vidare anges att det i timarvodeln inte ingår *kostnader* vid resor. Enligt hovrätten talar ordalydelsen i sig med styrka för att rätten till arvode även omfattar den tid som Niclas Syrén har lagt ned på att resa till och från de olika byggprojekten. En sådan tolkning är även överensstämmande med bestämmelserna i ABK 09, som är en del av parternas avtal. Av ABK 09 och Byggandets Kontraktskommittés (BKK) förtydligande av dessa bestämmelser framgår nämligen att ABK:s regelverk när det gäller begreppet ”nedlagd tid” inte gör någon skillnad mellan olika arbetsinsatser som genomförs av konsulten för genomförande av uppdraget, oavsett om det handlar om arbetad tid vid skrivbordet eller exempelvis restid för att medverka vid möten, samt att ersättning för restid inte regleras som en kostnad i ABK. Vid bedömningen av hur parternas avtal ska tolkas går det dessutom inte att bortse från att Stefan Mathiasson, som har anlitats av Vivid Development, har begärt och fått ersättning av Vivid Development för konsultarvode under restid.

Att Nancy Syrén inte hade rätt till konsultarvode under restid påverkar inte bedömningen av hur det nu aktuella konsultavtalet ska tolkas eftersom hon hade ett annat avtal och ett annat uppdrag, nämligen att bistå Vivid Development med att

granska vissa fakturor från entreprenörer. Inte heller den omständigheten att Niclas Syrén i ett e-postmeddelande som svar på granskningen av hans fakturor uppgett att han även arbetat under restid påverkar hovrättens bedömning.

Mot bakgrund av det som anförts ovan anser hovrätten att avtalet ska tolkas på det sätt som LoftSweden har gjort gällande, nämligen att LoftSweden har rätt till konsultarvode för den tid som Niclas Syrén har lagt ned på resor. Som tingsrätten har angett kan det inte anses föreligga något misstag från Vivid Developments sida beträffande rätten till konsultarvode under restid. I vart fall har LoftSweden inte haft anledning att inse eller bort inse att det var ett misstag. Hovrätten anser vidare att avtalet inte kan anses ha lett till oskäliga resultat. Det finns inte heller i övrigt grund för att jämka avtalet. Detta innebär att Vivid Developments invändning mot käromålet och dess kvittningsvis framställda motfordran i denna del ska ogillas i enlighet med vad tingsrätten har kommit fram till.

Redovisningen och omfattningen av utfört arbete

Vivid Development har gjort gällande att LoftSweden och Holdingbolaget, trots att de enligt avtalet var skyldiga att i samband med fakturering lämna redovisning för sitt arbete, felaktigt har fakturerat Vivid Development ett stort antal timmar som saknar redovisning, eller som i vart fall saknar godtagbar redovisning. Vivid Development har vidare förnekat att LoftSweden och Holdingbolaget i dessa delar har utfört ersättningsgillt arbete motsvarande de timmar som har fakturerats. Det felaktigt fakturerade beloppet avseende oredovisad eller inte godtagbart redovisad tid uppgår till sammanlagt 670 338,3 kr. Av detta belopp hänför sig 59 512,5 kr till de fakturor som inte har betalats. Resterande del är hänförligt till fakturor som Vivid Development av förbiseende har betalat.

LoftSweden har bestritt Vivid Developments invändning. LoftSweden har även gjort gällande att reklamation har skett för sent.

Hovrätten kan i denna del inledningsvis konstatera att LoftSweden och Holdingbolaget i över två och ett halvt års tid har redovisat sitt arbete på samma sätt och att Vivid

Development har betalat de 28 första fakturorna. Den enda synpunkt som Vivid Development framfört beträffande fakturaredovisningen före denna tvist var att bolaget för att underlätta sin kostnadsuppföljning ville att det skulle anges i vilket byggprojekt som arbetet hade utförts. LoftSweden ändrade därefter sitt sätt att redovisa i enlighet med Vivid Developments önskemål.

Beträffande sättet att redovisa sitt arbete har Niclas Syrén i ett e-postmeddelande den 22 april 2020 till den konsult som granskat hans fakturor angett att det redovisade arbetet är det viktigaste för projektet den dagen och att det varje dag varit mycket löpande kommunikation gällande samordning, projektering och styrning utöver det som specificerats i dagbok. Att redovisningen skett på detta sätt medför enligt hovrätten inte i sig en rätt till motfordran från Vivid Developments sida. Hur pass detaljerad redovisningen har varit kan dock ha betydelse vid prövningen av om arbete har utförts i den omfattning som har fakturerats.

När det gäller den frågan kan det konstateras att debiterad tid många dagar har överstigit åtta timmar. Av utredningen framgår dock att det varit fråga om flera omfattande byggprojekt och att byggtreprenörerna inte skött sitt arbete tillfredsställande, vilket inneburit merarbete för Niclas Syrén. Därtill kommer att Niclas Syrén gjort många och långa resor till de olika byggprojekten. Som ovan konstaterats har LoftSweden haft rätt att debitera konsultarvode under restid, varför debiterad tid överstigande åtta timmar under en dag inte är anmärkningsvärt. Hovrätten anser vidare att det saknas skäl att ifrågasätta Niclas Syréns uppgifter ovan om att det, utöver vad som specificerats i redovisningen, har skett löpande och daglig kommunikation inom uppdraget.

Vivid Development har i denna del även framhållit att Niclas Syrén har varit föräldraledig under tiden för uppdraget. Niclas Syrén har därvid uppgett att han tagit ut viss föräldraledighet under sommar- och jultid. Av fakturasammanställningen framgår också att fakturerade timmar under vissa sommarmånader varit betydligt lägre än övriga månader. Att Niclas Syrén varit delvis föräldraledig påverkar därför inte hovrättens bedömning av omfattningen av utfört arbete.

Vid en samlad bedömning anser hovrätten att LoftSweden har visat att bolaget har utfört arbete i den omfattning som har fakturerats. Detta innebär, som även tingsrätten har funnit, att Vivid Developments invändning mot käromålet och dess kvittningsvis framställda motfordran i den här delen ska ogillas.

Skälig ersättning

Vivid Development har, med åberopande av 45 § köplagen (1990:931), gjort gällande att LoftSweden inte har rätt till ytterligare ersättning eftersom den ersättning som redan betalats, cirka 6,7 miljoner kr, överstiger vad som utgör skälig ersättning för uppdraget.

LoftSweden har bestritt invändningen och gjort gällande att Vivid Development inte har reklamerat i tid.

Köplagens bestämmelser om skäligt pris får anses analogt tillämpliga i detta fall (jfr bland annat NJA 2001 s. 177). Av 45 § köplagen framgår att köparen, om priset inte följer av avtalet, ska betala vad som är skäligt med hänsyn till varans art och beskaffenhet, gängse pris vid tiden för köpet samt omständigheterna i övrigt. Enligt 47 § samma lag är en köpare bunden av det pris som har angetts i räkningen. Detta gäller dock inte om köparen inom skälig tid meddelar säljaren att han inte godkänner priset, om ett lägre pris följer av avtalet eller om det fordrade beloppet är oskäligt. Utgångspunkten vid bedömningen av om reklamation har skett inom skälig tid är fakturans mottagande och vid bedömningen ska omständigheterna i det enskilda fallet beaktas. Generellt gäller att det i kommersiella och därmed jämförbara förhållanden krävs en snabbare reaktion än annars (se prop. 1988/89:76 s. 153).

Vivid Development betalade samtliga fakturor utan invändning fram till och med maj 2019. Därefter slutade Vivid Development att betala LoftSwedens fakturor. Av de e-postmeddelanden som åberopats framstår det som klart att orsaken till detta var likviditetsproblem och det framställdes inte heller då några invändningar mot fakturorna som sådana eller mot fakturerat belopp. Reklamation skedde inte förrän genom ett e-postmeddelande den 4 maj 2020, det vill säga ett halvår till ett år efter det

att Vivid Development hade mottagit respektive obetald faktura. Detta innebär enligt hovrätten att Vivid Development inte har reklamerat inom skälig tid.

Eftersom reklamation inte har skett inom skälig tid är Vivid Development bundet av det fakturerade priset, om inte det fordrade beloppet är oskäligt. Det är Vivid Development som har bevisbördan för att begärt belopp är oskäligt. En utgångspunkt vid bedömningen av om priset är oskäligt eller inte är att ett icke oskäligt pris enligt 47 § köplagen överstiger skäligt pris enligt 45 § samma lag. Enbart den omständigheten att ett pris inte anses vara skäligt får alltså inte till följd att priset därför bedöms vara oskäligt. Det saknas närmare anvisningar om hur oskälighetsbedömningen ska göras. Ställningstagandet till vad som är ett oskäligt pris får därför i stor utsträckning bygga på en skönsässig bedömning (se bland annat Svea hovrätts dom den 5 november 2020 i mål T 7178-18 och Svensson, Köplagen 47 §, Lexino 2022-11-01).

LoftSweden och Holdingbolaget har fakturerat Vivid Development totalt omkring 7,3 miljoner kr för utförda byggkonsulttjänster under närmare tre års tid. Niclas Syrén's arbete har inneburit att han varit involverad i planering, genomförande och besiktningar i flera stora byggprojekt, vilka enligt Håkan Borg omsatte cirka en halv miljard kr. Det är vidare klarlagt att vissa byggtreprenörer inte skötte sina åtaganden, vilket medförde merarbete för Niclas Syrén. Utifrån dessa förhållanden framstår inte det begärda beloppet i sig som oskäligt högt.

Vivid Development har gjort gällande att begärd ersättning är oskälig bland annat på grund av att Niclas Syrén har utfört sitt uppdrag på ett bristfälligt sätt. Varken Håkan Borg eller Lisa Grahm Borg har dock närmare kunnat precisera på vilket sätt Niclas Syrén har brustit i utförandet av sitt uppdrag utan har enligt hovrätten i denna del lämnat vaga och svävande uppgifter om att Niclas Syrén borde ha "drivit på" entreprenörerna mer och varit oftare på byggarbetsplatserna. Hovrätten ifrågasätter inte att det på grund av entreprenörernas misskötsamhet efter en tid visade sig finnas behov av en person som ofta var på plats på byggena och som hade en mer kontrollerande funktion. Denna uppfattning har bekräftats av Stefan Mathiasson som i sitt förhör uppgett att det fanns fog för att ha en kontrollant på bygget, inte bara en projektledare. Av hans förhör framgår dock även att det normalt sett inte ingår i en projektledares

uppdrag att även vara kontrollant. Enligt hovrätten går det inte av utredningen i målet att slå fast att detta omfattades av Niclas Syrén's uppdrag. Enligt Stefan Mathiasson har Niclas Syrén i egenskapen som byggprojektledare utfört sitt uppdrag på ett mycket bra sätt. Att det varit fråga om många besiktningar och ett stort antal felanmärkningar innebär inte i sig att Niclas Syrén har utfört uppdraget på ett bristfälligt sätt. Det finns enligt hovrätten inte heller andra omständigheter som visar på sådan bristfällighet.

Vivid Development har i denna del även gjort gällande att Niclas Syrén brustit i utförandet av uppdraget genom att i strid mot vad som stadgas i ABK 09 inte ha tillgodosett beställarens intresse när en produkt eller lösning föreslås. Detta har skett dels genom att inte avråda Vivid Development från att anlita honom eftersom han bodde i Täby och därmed långt från byggarbetsplatserna, dels genom att inte anlita en lokal underkonsult, vilket hade minskat kostnaderna för Vivid Development. Håkan Borg var vid konsultavtalets ingående fullt medveten om att Niclas Syrén utgick från Täby men valde trots detta att ingå avtalet med LoftSweden. Detta kan inte Niclas Syrén lastas för. Inte heller den omständigheten att Niclas Syrén inte anlitat en lokal underkonsult medför enligt hovrätten att den ersättning som LoftSweden har fakturerat är oskälig.

Vivid Development har slutligen påstått att Niclas Syrén brustit i utförandet av uppdraget genom att inte redovisa arbetet på ett godtagbart sätt och genom att inte underrätta Vivid Development om att budgeten om 100 timmars arbete per månad överskreds. Hovrätten anser inte att Niclas Syrén härigenom kan anses ha brustit i utförandet av sitt uppdrag på sådant sätt att begärd ersättning skulle vara oskälig.

Sammantaget innebär detta att det inte är visat att begärd ersättning är oskälig. Vivid Developments invändning i denna del ska alltså lämnas utan bifall.

Fakturorna från och med juli 2018 till och med februari 2019

Genom tilläggsavtalet, som ingicks den 18 mars 2019, överläts konsultavtalet från Holdingbolaget till LoftSweden. Redan från juli 2018 ställdes dock fakturorna ut av

LoftSweden. Vivid Development har invänt att fakturorna från och med juli 2018 fram till och med februari 2019 därmed saknar rättslig grund.

LoftSweden har å sin sida gjort gällande att det under sommaren 2018 beslutades internt inom LoftSweden-koncernen att betalning skulle ske till LoftSweden i stället för till Holdingbolaget och att det därefter skedde löpande fordringsöverlåtelser från Holdingbolaget till LoftSweden samt att Vivid Development har betalat samtliga fakturor med befriande verkan. Betalning har vidare under hela tiden skett till samma bankgironummer. Rätten till ersättning för alla utförda konsulttjänster, oavsett när dessa arbeten utförts eller fakturerats, är dessutom överlåtna till LoftSweden genom tilläggsavtalet.

Hovrätten kan inledningsvis konstatera att de aktuella fakturorna avser arbete som utifrån konsultavtalet har utförts i Vivid Developments byggprojekt. Holdingbolaget har således haft penningfordringar på Vivid Development, men på fakturorna har LoftSwedens namn, organisationsnummer och momsregistreringsnummer angetts. Det är dock en civilrättslig huvudprincip att en borgenär fritt kan överlåta sin fordran utan gäldenärens samtycke. Undantag görs endast när särskilda omständigheter föreligger, såsom att fordringen är socialt skyddsvärd (se NJA 2017 s. 343 och Lindskog, Betalning, uppl. 3, s 312 ff). Till skillnad mot vad som gäller inom sakrättens område uppställs det inte heller något krav på att gäldenären ska underrättas om fordringsöverlåtelser. En annan sak är att det ligger i förvärvarens intresse att underrätta gäldenären om att fordringsöverlåtelse har skett för att försätta gäldenären i ond tro, så att denne inte längre med befriande verkan kan prestera till överlåtaren (jfr 29 och 31 §§ lagen (1936:88) om skuldebrev och Mellqvist m.fl., Fordran och skuld, uppl. 11, s. 183). I detta fall har Holdingbolaget således fritt kunnat överlåta sina penningfordringar till LoftSweden och Nancy Syrén har bekräftat att Vivid Development har betalat samtliga fakturor med befriande verkan. Vid dessa förhållanden finner hovrätten, till skillnad från tingsrätten, att fakturorna har haft rättslig grund. Även denna invändning ska alltså lämnas utan bifall.

Slutsats

Hovrätten har således kommit fram till att Vivid Developments samtliga invändningar och kvittningsvis framställda motfordringar ska lämnas utan bifall. Detta får till följd att LoftSwedens talan ska bifallas och att tingsrättens dom ska ändras.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång är LoftSweden vinnande part. Det innebär att LoftSweden ska befrias från skyldigheten att ersätta Vivid Developments rättegångskostnader i tingsrätten och att Vivid Development i stället ska betala LoftSwedens rättegångskostnader i tingsrätten och hovrätten.

Rättegångskostnader i tingsrätten

Vid tingsrätten begärde LoftSweden ersättning för rättegångskostnader med 858 300 kr. Av beloppet avsåg 791 800 kr ombudsarvode, 4 000 kr utlägg för resa Sthlm-Örebro tur och retur med två bilar, 5 700 kr vittneskostnad, 2 800 kr kostnad för ansökan om stämning och 54 000 kr (54 timmar á 1 000 kr) LoftSwedens eget arbete. Vivid Development överlät åt rätten att bedöma skäligheten av yrkat ombudsarvode men framhöll att LoftSweden begärt ersättning för fler timmar än Vivid Development trots att Vivid Development var den part vars yttranden varit mest omfattande och som hade åberopat avsevärt mest omfattande bevisning. När det gäller utlägg för resor vitsordade Vivid Development ersättning med 2 000 kr för en bil. Vivid Development kunde inte vitsorda begärd ersättning för eget arbete och framhöll att LoftSweden inte hade visat att tid hade lagts ned i den omfattning som det begärdes ersättning för, att ersättningen framstod som anmärkningsvärt hög och att allt det arbete som LoftSweden begärt ersättning för under alla förhållanden inte varit skäligen påkallat för att tillvarata LoftSwedens rätt. Om rätten trots allt skulle anse att LoftSweden hade rätt till ersättning för eget arbete skulle ersättning enligt Vivid Development utgå för högst 15 timmars nedlagd tid till en timersättning om högst 500 kr.

Hovrätten anser vid en sammantagen bedömning att skäligt ombudsarvode uppgår till 700 000 kr. Därtill har LoftSweden rätt till ersättning för resa med två bilar (4 000 kr), vittneskostnad och kostnad för ansökan om stämning. När det gäller ersättning för eget arbete får LoftSweden anses skäligen tillgodosett med ersättning för 15 timmars arbete (jfr NJA 2023 s. 94). Begärd timersättning för eget arbete om 1 000 kr bedöms som skälig. Detta innebär att LoftSweden har rätt till ersättning för rättegångskostnader i tingsrätten med 727 500 kr, varav 700 000 kr avser ombudsarvode, 4 000 kr avser resa med bil, 5 700 kr avser vittneskostnad, 2 800 kr avser kostnad för ansökan om stämning och 15 000 kr avser ersättning för eget arbete.

Rättegångskostnader i hovrätten

LoftSweden har begärt ersättning med totalt 804 040 kr, varav 782 100 kr avser 198 timmars ombudsarvode och 21 940 kr avser resa och logi (två bilar och tre hotellrum för två nätter). Vivid Development har överlåtit åt rätten att bedöma skäligheten av begärd ersättning. Enligt hovrättens bedömning överstiger inte skälig ersättning för ombudsarvode 700 000 kr. Begärd ersättning för resa och logi får anses skälig. LoftSweden har alltså rätt till ersättning för rättegångskostnader i hovrätten med totalt 721 940 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast den 27 oktober 2023.

I avgörandet har hovrättslagmannen Carina Tolke, hovrättsrådet Ingrid Brunmarker (referent) och adjungerade rådet Thomas Ört deltagit.

Hovrätten är enig.

Rättelse/komplettering

Dom, 2021-10-26

Rättelse, 2021-11-17

Beslut av: chefsrådmannen Anders Domert

BESLUT

På grund av förbiseende har fel datum för meddelande av dom angetts i domshuvudet. I stället för "2021-10-19" ska rätteligen stå "2021-10-26" Domen rättas i enlighet med det.

Överklagande av detta beslut senast 2021-12-08

PARTER

Kärande

LoftSweden AB , 559156-0650
Sågtorpsvägen 66 A, 183 30 Täby

Ställföreträdare: Niclas Syrén
c/o LoftSweden AB, Sågtorpsvägen 66 A, 183 30 Täby

Ombud: Advokat Per-Gunnar (P-G) Jönsson och Jur.kand. Anton Isaksson
AG Advokat KB, Box 3124, 103 62 Stockholm

Svarande

Vivid Development AB, 559010-3254
Box 376, 701 47 Örebro

Ställföreträdare: Håkan Borg
Forellvägen 12, 705 10 Örebro

Ställföreträdare: Lisa Grahm Borg
Karlslundsgatan 28 Lgh 1003, 703 41 Örebro

Ombud: Advokat Erik Forsin
Baker & McKenzie Advokatbyrå KB, Box 180, 101 23 Stockholm

Ombud: Advokat Andreas Sjövall
Advokatfirma DLA Piper Sweden KB, Sveavägen 4, 111 57 Stockholm, Sverige

DOMSLUT

1. LoftSweden AB:s talan avslås.
2. LoftSweden AB ska ersätta Vivid Development AB för rättegångskostnader med 697 624 kr, varav 691 060 kr avser ombudsarvode, plus ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 26 oktober 2021 till dess betalning sker.

BAKGRUND

LoftSweden AB (nedan LoftSweden) är ett mindre konsulttjänstbolag med säte i Täby som tillhandahåller konsulttjänster inom byggbranschen, bl.a. projektledning och annan rådgivning. Bleck Invest AB (nedan Bleck Invest) är ett fastighetsutvecklingsbolag med säte i Örebro. Parterna kom i kontakt med varandra när Niclas Syrén arbetade åt en arkitektfirma som Bleck Invest tidigare har anlitat. När Niclas Syrén startade LoftSweden ingicks ett konsultavtal mellan parterna och LoftSweden började sedermera utföra konsulttjänster i Bleck Invests olika byggprojekt, däribland projekt i Sälen, Västerås, Högmora och Älvsjö. Bleck Invest heter nu numera Vivid Development AB, men i denna dom kommer ”Bleck Invest” att användas som benämning på bolaget.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING**LoftSweden**

LoftSweden har yrkat betalning av Bleck Invest med 623 940 kr plus ränta enligt 6 § räntelagen på

- 176 500 kr från den 1 juli 2019,
- 107 575 kr från den 5 augusti 2019,
- 95 010 kr från den 31 augusti 2019,
- 115 393 kr från den 30 september 2019,
- 80 860 kr från den 31 oktober 2019,
- 35 377 kr från den 1 december 2019, och
- 13 225 kr från den 1 januari 2020.

Bleck Invest

Bleck Invest har motsatt sig LoftSwedens yrkande. Inget belopp har vitsordats såsom skäligt i sig. Sättet att beräkna ränta har vitsordats.

Båda parterna har yrkat ersättning för sin respektive rättegångskostnad.

GRUNDER**LoftSweden**

Mellan parterna gäller konsultavtal. Enligt avtalet ska LoftSweden utföra byggkonsulttjänster i Bleck Invests byggprojekt. LoftSweden har utfört beställda byggkonsulttjänster enligt avtal och enligt Bleck Invests anvisningar.

Bleck Invest ska enligt avtal betala yrkad ersättning för utförda uppdrag. Enligt parternas avtal har LoftSweden varje månad rätt till ett fast arvode med belopp motsvarande 100 timmars nedlagd tid á 1 000 kronor per timme. Därutöver har LoftSweden rätt till ytterligare arvode för därutöver nedlagd tid med 1 000 kr per timme. Vid resor i tjänsten har LoftSweden även rätt till milersättning. LoftSweden har också rätt till ersättning för utlägg inom ramen för uppdragen.

Timarvodet är enligt avtal indexreglerat på så sätt att detta efter den 1 januari 2018 indexregleras årsvis enligt K84 med basmånad januari 2017 och omräkningsmånad december.

LoftSweden har genom faktura framställt krav mot Bleck Invest avseende yrkad ersättning. Kraven har förfallit till betalning.

Bleck Invest har utfäst att bolaget ska betala sina skulder enligt fakturorna. Bleck Invest har inte betalat enligt LoftSwedens krav.

LoftSweden bestrider Bleck Invests samtliga felpåståenden. LoftSweden har utfört allt arbete felfritt. Bleck Invest har aldrig påtalat för LoftSweden att det skulle ha förekommit något fel i utfört arbete. Samtliga felpåståenden som Bleck Invest har gjort är vidare under alla omständigheter för sent framställda.

LoftSweden bestrider att avtalsenlig ersättning är oskälig.

LoftSweden bestrider att Bleck Invest har kvittningssilla motfordringar mot bolaget.

Bleck Invest

Bleck Invest förnekar att Loft Sweden har rätt till ytterligare ersättning. Bleck Invest och LoftSweden Holding har träffat avtal avseende LoftSweden Holdings tillhandahållande av byggkonsulttjänster i Bleck Invests byggprojekt. LoftSweden Holding har utfört visst arbete och ställt ut fakturor till Bleck Invest.

LoftSweden Holding, LoftSweden och Bleck Invest har sedermera kommit överens om att överlåta avtalet, inklusive samtliga LoftSweden Holdings rättigheter och skyldigheter gentemot Bleck Invest, till LoftSweden. LoftSweden har fortsatt LoftSweden Holdings arbete och ställt ut fakturor till Bleck Invest.

Den 22 mars 2019 sades avtalet upp till upphörande per den 22 juni 2019, varefter Bleck Invest och LoftSweden kommit överens om att LoftSweden ska fortsätta utföra konsulttjänster, men då till ett rörligt arvode. Bleck Invest förnekar att LoftSweden och LoftSweden Holding enligt avtalet varje månad har haft rätt till fast arvode med belopp motsvarande 100 timmars nedlagd tid á 1 000 kronor per timme. LoftSweden och LoftSweden Holding har enligt avtalet enbart haft rätt till rörligt arvode.

Bleck Invest förnekar vidare att LoftSweden och LoftSweden Holding enligt avtalet vid resor har haft rätt till både konsultarvode för restid och milersättning. LoftSweden och LoftSweden Holding har enligt avtalet vid resor enbart haft rätt till ersättning i form av milersättning.

Under alla omständigheter har det varit Bleck Invests avsikt och uppfattning att LoftSweden och LoftSweden Holding enligt avtalet dels enbart skulle ha rätt till rörligt arvode, dels vid resor enbart skulle ha rätt till ersättning i form av milersättning. Om tingsrätten kommer fram till att avtalet ska tolkas på det sätt som LoftSweden gör gällande har Bleck Invest således misstagit sig om innebörden av det av

LoftSweden/LoftSweden Holding framtaga avtalet. LoftSweden/LoftSweden Holding har vid avtalets ingående insett eller borde i vart fall ha insett Bleck Invests misstag. Avtalet ska därmed, i enlighet med 32 § första stycket avtalslagen, omtydas/jämkas så att det får den lydelse som Bleck Invest gör gällande.

Om parternas avtal trots allt ska tolkas så att LoftSweden och LoftSweden Holding vid resor har haft rätt till både konsultarvode och milersättning är detta i vart fall oskäligt. Avtalet ska i så fall jämkas enligt 36 § avtalslagen, med tillbakaverkande effekt, så att det får den lydelse som Bleck Invest gör gällande. I vart fall ska avtalet, med tillbakaverkande effekt, jämkas så att LoftSweden och LoftSweden Holding för restid enbart haft rätt till den lägre totala ersättning som tingsrätten finner skälig.

LoftSweden och LoftSweden Holding har vid resor felaktigt fakturerat Bleck Invest både (i) konsultarvode avseende restid och (ii) milersättning, trots att LoftSweden och LoftSweden Holding enligt parternas avtal vid resor enbart haft rätt till ersättning i form av milersättning.

Det av LoftSweden och LoftSweden Holding felaktigt fakturerade beloppet avseende konsultarvode för restid uppgår till sammanlagt 1 368 471,8 kronor (inklusive mervärdesskatt). Av detta belopp är 88 607,5 kronor hänförligt till de felaktiga fakturor som LoftSweden yrkar betalning av i målet. LoftSweden har inte rätt till betalning av detta belopp. Resterande belopp om 1 279 864,3 kronor är hänförligt till felaktiga fakturor från LoftSweden och LoftSweden Holding vilka Bleck Invest av förbiseende redan har betalat. Bleck Invest har rätt till återbetalning av det felaktigt betalda beloppet och har således motfordringar på LoftSweden och LoftSweden Holding med detta belopp.

Enligt parternas avtal gäller vidare att LoftSweden respektive LoftSweden Holding var skyldigt att i samband med fakturering lämna redovisning för sitt arbete. Trots detta har LoftSweden och LoftSweden Holding felaktigt fakturerat Bleck Invest ett stort antal timmar avseende vilka LoftSweden och LoftSweden Holding inte har lämnat

någon redovisning och i vart fall inte godtagbar sådan. LoftSweden och LoftSweden Holding har inte haft rätt att fakturera arbete avseende vilket erforderlig redovisning inte har lämnats. Bleck Invest förnekar vidare att LoftSweden och LoftSweden Holding i dessa delar har utfört ersättningsgillt arbete motsvarande de timmar som har fakturerats. Om det utförda arbetet i dessa delar enbart består i de arbetsmoment som anges i LoftSwedens och LoftSweden Holdings tidrapporter är den fakturerade ersättningen i dessa delar i vart fall oskäligen.

Det av LoftSweden och LoftSweden Holding felaktigt fakturerade beloppet avseende oredovisad tid uppgår till sammanlagt 670 338,3 kronor (inkl. mervärdesskatt). Av detta belopp är 59 512,5 kronor hänförligt till de fakturor som LoftSweden yrkar betalning av i målet. LoftSweden har inte rätt till betalning av detta belopp. Resterande belopp om 610 825,8 kronor är hänförligt till felaktiga fakturor från LoftSweden och LoftSweden Holding vilka Bleck Invest av förbiseende redan har betalat. Bleck Invest har rätt till återbetalning av det felaktigt betalda beloppet och har således motfordringar på LoftSweden och LoftSweden Holding med detta belopp.

Eftersom LoftSweden Holding överlåtit avtalet till LoftSweden, har Bleck Invest rätt att mot LoftSweden göra gällande samma invändningar (inklusive kvittningsinvändningar) som mot LoftSweden Holding. Bleck Invest har således rätt att mot LoftSwedens krav på betalning göra gällande invändningar hänförliga till såväl LoftSweden som LoftSweden Holding (inklusive kvittningsinvändningar med motfordringar på LoftSweden och LoftSweden Holding).

Bleck Invests motfordringar på LoftSweden och LoftSweden Holding uppgår till sammanlagt 1 890 690,1 kronor (inklusive mervärdesskatt). Bleck Invest åberopar dessa invändnings- och kvittningsvis i målet. Eftersom Bleck Invests motfordringar överstiger det av LoftSweden yrkade beloppet är Bleck Invest inte skyldigt att utge ytterligare ersättning till LoftSweden.

LoftSweden har avseende arbete som påstås ha utförts under perioden från och med juli 2018 till och med februari 2019 felaktigt fakturerat Bleck Invest ett belopp om sammanlagt 2 103 642 kr, trots att LoftSweden under denna period inte har utfört något arbete för Bleck Invest och inte heller påstår sig ha haft avtal med Bleck Invest. Bleck Invest har av förbiseende betalat LoftSwedens felaktiga fakturor. Bleck Invest har rätt till återbetalning från LoftSweden av de felaktigt betalda beloppen och har således en motfordran på LoftSweden i det här avseendet uppgående till 2 103 642 kr, vilken Bleck Invest åberopar kvittningsvis.

I vart fall har LoftSweden inte rätt till ytterligare ersättning eftersom den ersättning som Bleck Invest redan har erlagt för LoftSwedens och LoftSweden Holdings uppdrag överstiger vad som med hänsyn till omständigheterna utgör skäligen ersättning för uppdraget. Därvid ska förutom vad som anförts ovan även beaktas de brister som har funnits i LoftSwedens och LoftSweden Holdings utförande av uppdraget.

Bleck Invest förnekar att Bleck Invests invändningar i något avseende är för sent framställda och att detta överhuvud skulle kunna medföra att Bleck Invests rätt att framställa dem bortfaller. Bleck Invest förnekar vidare att det skulle ha träffats någon överenskommelse om slutreglering av de utställda och redan betalade fakturorna. Bleck Invest förnekar vidare att Bleck Invest skulle ha utfäst betalning av de oreglerade fakturorna.

UTVECKLING AV TALAN

LoftSweden

Konsultavtalets ingående

Inför ingåendet av konsultavtalet förhandlades villkoren mellan parterna, genom såväl skriftlig som muntlig korrespondens, och bland annat diskuterades hur ersättningsvillkoren skulle se ut. Parterna har genom kontrakt daterat den 13 februari 2017 och tilläggsavtal daterat den 7 mars 2019 ingått avtal om utförande av byggkonsulttjänster.

Enligt kontraktet utgörs LoftSwedens prestation av byggkonsulttjänster i Bleck Invests byggnadsprojekt. Det närmare avtalsinnehållet i olika hänseenden framgår dels av kontraktet, dels av standardavtalet ABK 09 som även utgör kontraktshandling.

Vid konsultuppdrag utgår normalt timarvode för nedlagd tid plus milersättning och ersättning för utlägg (se ABK 09 kap. 6 §§ 1, 2 och 5). ABK 09 har utformats av Föreningen Byggandets Kontraktskommitté, BKK, (en ideell förening vars medlemmar representerar byggherrarnas, entreprenörernas och konsulternas intressen i byggbranschen). I förordet till ABK 09 anges BKK:s överväganden inför utformningen av ersättningsvillkoren. BKK:s målsättning har varit att utforma ersättningsvillkoren på ett sätt som i lämplig omfattning och även utifrån ett övergripande branshperspektiv tillgodoser såväl beställarens som konsultens intressen vid genomförande av konsultuppdrag. Villkoren bygger på en rimlig balans mellan rättigheter och skyldigheter som syftar till en ekonomiskt optimal riskfördelning mellan parterna. Ändringar av villkoren ska mot bakgrund av detta enligt BKK undvikas av avtalsparterna.

Fakturorna har betalats i enlighet med avtalet

Efter att konsultavtalet ingåtts började Niclas Syrén utföra de beställda tjänsterna samt fakturerade i enlighet med avtalet. LoftSweden skickade mail med fakturor samt tidredovisning och Bleck Invest betalade i enlighet med dessa. Av tidredovisningen som bifogas till fakturorna framgick även Niclas Syréns restid. I augusti 2018 skrev Lisa Grahm till Niclas Syrén och bad om att LoftSweden därefter i sina fakturor skulle specificera vilka fakturerade timmar som gjorts i vilket projekt, vilket LoftSweden då började göra. Utöver det har Bleck Invest aldrig haft några synpunkter på fakturorna eller därtill hörande underlag, utan betalat i enlighet med fakturorna. Av mailkorrespondens mellan parterna som åberopats i målet framgår att LoftSweden vid några tillfällen fick maila och påminna Lisa Grahm på Bleck Invest för att fakturor förfallit utan att ha betalats, varpå Lisa Grahm svarat att fakturorna skulle betalas. Sammanlagt rör det sig om 28 fakturor som granskats och betalats av Bleck Invest utan invändning.

Revidering av konsultavtalet

I mars 2019 påbörjades en diskussion mellan parterna om att revidera konsultavtalet, och Håkan Borg hos Bleck Invest sade upp det initiala avtalet via mail den 22 mars 2019 efter överenskommelse med LoftSweden. Därefter började parterna diskutera hur det nya konsultavtalet skulle vara utformat och Niclas Syrén mailade avtalsförslag till Håkan Borg. Efter att Niclas Syrén påmint Bleck Invest om att titta på förslaget svarade Lisa Grahm att i det fall det nya avtalet inte skulle ha ingåtts innan det att det gamla avtalet löpte ut, så skulle LoftSweden fakturera på löpande räkning, vilket inte skulle bli någon skillnad mot hur parterna gjort tidigare. Avtalsförslaget skrevs aldrig på, men LoftSweden fortsatte utföra arbete och fakturera som vanligt, i enlighet med Lisa Grahms mail.

Uteblivna betalningar

Under sommaren 2019 började Bleck Invests betalning av LoftSwedens fakturor att utebli, vilket skapade oro för LoftSweden. Parterna inledde en omfattande diskussion om de uteblivna betalningarna vari Bleck Invest förklarar att de inväntade likvider som skulle göra att de förfallna fakturorna skulle betalas. LoftSweden litade på Lisa Grahms ovannämnda utfästelse, men ingen betalning inkom varför LoftSweden fick fortsätta att efterfråga sina pengar. I oktober 2019 började Niclas Syrén bli desperat då han trots uteblivna betalningar fortsatt utföra arbete för Bleck Invest. Håkan Borg svarade då att Bleck Invest ännu inte kommit ikapp ekonomiskt, men att de hoppades att de snart skulle kunna betala. Även denna utfästelse litade Niclas Syrén på.

Under våren 2020 hade Bleck Invest anlitat en konsult som skulle hantera korrespondensen med Loft Sweden avseende de obetalda fakturorna. Niclas Syrén hade då arbetat under hela hösten för att färdigställa de projekt som han varit involverad i. Han fick beskedet från konsulten att Bleck Invest inte hade för avsikt att betala för de förfallna fakturorna och att Bleck Invest istället krävde betalning av LoftSweden om 1 152 473 kr. Beloppet avsåg tillbakabetalning av summor som Bleck

Invest utgett för Niclas Syrén's restid samt ospecificerade timmar som fakturerats av LoftSweden.

Påståenden om fel i utförda tjänster

Alltsedan LoftSweden ansökt om stämning gentemot Bleck Invest har det i förevarande mål förekommit påståenden från Bleck Invests sida om att det förekommit fel i Loft Swedens utförda tjänster. Av ABK09 framgår hur felpåståenden bör hanteras, samt när en reklamation ska framställas. Ett skadeståndskrav ska framställas skriftligt inom 3 månader, och senast inom 9 månader inom ansvarstiden. Det kan konstateras att det under avtalstiden i förevarande fall inte framställts någon reklamation eller klagomål avseende LoftSwedens utförande av tjänster, Bleck Invest har snarare velat att LoftSweden ska fortsätta utföra tjänsterna. Att Bleck Invests projekt har blivit försenade har inte berott på Niclas Syrén, han har använt alla maktmedel han kan gentemot underentreprenörerna, varför han inte ska lastas för det.

Bleck Invest

Konsultavtalets ingående

Bleck Invest och LoftSweden Holding ingick konsultavtalet under 2017 och under 2019 frågade Niclas Syrén om Bleck Invest kunde tänka sig att utan ändringar överlåta avtalet, eftersom han istället ville driva sin verksamhet i ett nystartat eget bolag, LoftSweden. Parterna ingick därför tilläggsavtalet den 5 mars 2019, som innebar att konsultavtalet i sin helhet skulle överlåtas till Loft Sweden. Genom tilläggsavtalet överläts samtliga rättigheter och skyldigheter. Den 22 mars 2019 gjordes dock en uppsägning av avtalet att upphöra per den 22 juni samma år. Parterna var därefter överens om att LoftSweden skulle fortsätta utföra arbete, nu till löpande räkning.

Det ursprungliga avtalet var utformat av Niclas Syrén och undertecknandet av det föregicks av diskussioner mellan parterna. ABK09 utgör en kontraktshandling och däri framgår att konsulten ansvarar för att klargöra förutsättningarna för ersättning och, då arbete utförs med löpande räkning, upprätta budget. Vidare framgår att arbete ska

utföras fackmässigt samt att konsulten ska underrätta sin beställare i det fall budget inte kan hållas.

LoftSwedens och LoftSweden Holdings rätt till rörligt eller fast arvode samt ersättning vid resor

Vilken ersättning som ska utgå framgår av punkten 6 i konsultavtalet. Parterna kom överens om att ersättning skulle utgå med ett rörligt arvode om 1 000 kr/h efter nedlagd tid och vid resor med bil skulle en väl tilltagen milersättning om 50 kr/ mil utgå. I första hand görs gällande att det var parternas gemensamma avsikt att bestämmelsen skulle ha den innebörden. LoftSweden har i början av handläggningen av förevarande mål också varit av uppfattningen att ersättningen skulle utgå med ett rörligt arvode. LoftSweden har nu ändrat inställning och hävdar att avtalet ska förstås så att LoftSweden har rätt till ett fast arvode om 100 timmar å 1 000 kr/timme samt 1 000 kr/h för överskjutande tid och därutöver, vid resa, 50 kr/mil.

LoftSwedens uppfattning överensstämmer inte med det parterna avtalat och saknar stöd i avtalets ordalydelse och systematik. LoftSweden, som tagit fram avtalet, har haft att klargöra sin uppfattning av ersättningsvillkoren till Bleck Invest. Bleck Invest skulle aldrig ingått avtalet om de visste att LoftSweden tolkat det på det sättet. Ersättningen som ska utgå regleras i konsultavtalets p. 6, inte p. 4. Den i avtalet angivna siffran om 100 timmar är en uppskattning av uppdragets omfattning, en budget, vilken tillkom för att LoftSweden inte ville vara bundet till mer än 100 timmars arbete per månad för Bleck Invest.

Parterna har aldrig diskuterat att fast ersättning skulle utgå. Att ersättningen skulle utgå till ett rörligt arvode framgår av LoftSwedens utställda fakturor. I det fall avtalet ska tolkas så har Bleck Invest misstagit sig om innehållet, och Niclas Syrén borde insett det. Av de av LoftSweden utställda fakturorna går det inte att utläsa att restiden var inräknad i konsultarvodet och det framgår inte heller av tidrapporterna.

Av de ej betalda fakturorna, avseende maj till november 2019, framgår att konsultarvode begärts för 469 timmars restid, vilket innebär ett belopp om 88 607, 50 kr. Detta är Bleck Invest inte skyldiga att erlægga betalning för. Av de fakturor som betalats av Bleck Invest har felaktig ersättning utgått med över en 1 279 864 kr, vilket Bleck Invest av förbiseende redan har betalat. Bleck Invest har rätt till återbetalning av detta belopp, vilket åberopas kvittningsvis.

Det utförda arbetets omfattning och redovisningen av arbetet

Av LoftSwedens utställda fakturor framkommer att de mycket sällan debiterat mindre än 8 timmars arbete per dag och ofta mer än så. Omfattningen av den debiterade tiden sammanlagt är 5 200 timmars arbete som utförts av Niclas och Nancy Syrén, även under tiden de varit föräldralediga. Bleck Invest har efterfrågat en specifikation kring när de varit föräldralediga, men det har inte LoftSweden velat redovisa. Enligt parternas avtal gäller höga krav på redovisning av utfört arbete, men trots det har LoftSwedens redovisning varit knapphändig. Av mailen mellan parterna som avser Bleck Invests bestridande av fakturorna framgår att Niclas Syrén själv medgett att redovisningen varit knapphändig, han säger uttryckligen att han inte redovisat arbete trots överenskommelse därom. På grund av att Bleck Invest inte fått erforderlig redovisning kan de inte granska underlaget till fakturorna och de förnekar därmed att LoftSweden i dessa delar utfört det debiterade arbetet. I det fall arbetet faktiskt utförts är ersättningen i vart fall oskälig, eftersom det inte kan ha tagit så lång tid som redovisats att utföra de aktuella åtgärderna.

Skäligheten i LoftSwedens begärda ersättning

Bleck Invest gör inte gällande något skadeståndsanspråk gentemot LoftSweden, det är snarare en skälighetsbedömning som ska göras avseende LoftSwedens debiterade arbete och en stor aspekt i den bedömningen är på vilket sätt arbetet utförts. Omfattningen av LoftSwedens uppdrag beskrivs i konsultavtalet men beskrivningen av i avtalet är dock vag, men mellan parterna var det klart. Niclas Syrén skulle beträffande Bleck Invests projekt i Sälen fungera som en byggprojektledare och självständigt sköta allt beträffande byggena där. Av mailkorrespondensen mellan

parterna som avsåg Bleck Invests bestridande av fakturorna framgår Niclas Syrén's uppfattning om vad hans uppdrag bestod i och han beskriver där vad han gjort. Utifrån det kan konstateras att det parternas uppfattning om vad som ingick i uppdraget är ostridig, de är dock oense om huruvida uppdraget utförts på det sätt som förväntades. Bleck Invest menar att så inte är fallet.

Niclas Syrén har brustit i utförandet av sitt uppdrag som byggprojektledare avseende bl.a. projekt i Lindvallen och projekt i Tandådalen. Det bristfälliga utförandet framgår bl.a. av det osedvanligt stora antal besiktningar (i vart fall omkring 150 stycken) som har nödgats genomföras i dessa projekt och av det stora antal besiktningssmärkningar som under lång tid förblev oåtgärdade. Vid slutbesiktningar har flera hundratals fel anmärkts och projekten blev härav kraftigt försenade. Eftersom Niclas Syrén representerade beställaren hade han ansvar för att kalla till nya besiktningar, som kallat till sådana långt efter att de borde genomförts och även då har ett stort antal fel fortfarande upptäckts. En av anledningarna till de stora förseningarna var att Niclas Syrén inte lyckats tillse att entreprenörerna slutförde sitt arbete i tid, vilket ingick i hans uppdrag att göra. Om han utfört sitt uppdrag på det sätt som förväntades av honom, genom att bl.a. vara mer närvarande vid projekten, hade ett stort antal besiktningar kunnat undvikas och de bostadsrättsinnehavarna hade kunnat flytta in mycket tidigare.

Vid bedömningen av vad som är ett skäligt pris för Niclas Syrén's konsulttjänster ska bristerna i projekten beaktas. Bleck Invest har därutöver behövt betala för den restid Niclas Syrén lade ner, när han istället kunnat anlita någon lokal entreprenör som på ett lättare sätt kunnat ha uppsikt över projekten. Mot bakgrund av bristerna i det utförda arbetet överstiger de 6,7 miljoner kronor som Bleck Invest betalat till LoftSweden skälig ersättning. LoftSwedens påstående om att Bleck Invest påtalat bristerna för sent stämmer inte, Bleck Invest har uppmanat Niclas Syrén att vidta åtgärder för att komma tillrätta med förseningarna, bl.a. genom förslag om underkonsult med större insyn, men det har han inte velat hörsamma. På grund av Niclas Syrén's oförmåga har Bleck Invest tvingats anlita ytterligare en konsult.

Det stämmer förvisso att Bleck Invest har betalat de felaktiga fakturorna, vilket har sin grund i flera anledningar. För det första är en viktig orsak det allmänt pressade läget som Bleck Invest hade med förseningar samt en trafikolycka som Lisa Graham orsakades som gjorde att hon inte var arbetsför under sex till åtta månaders tid. Därtill gick den felaktigt debiterade restiden inte att utläsa av fakturorna. Den felaktiga faktureringen upptäcktes inte förrän Bleck Invests refinansiering som påbörjades under 2018 och intensifierades när Lisa Gram kom tillbaka från sin sjukskrivning. Bleck Invest har således framställt invändning mot fakturorna när felaktigheterna upptäcktes.

LoftSwedens rätt att fakturera Bleck Invest för arbete före den 5 mars 2019

Faktureringen för Niclas Syréns arbete skedde inledningsvis genom bolaget LoftSweden Holding. Bleck Invest noterar att LoftSweden gör gällande att avtalet mellan Bleck Invest och LoftSweden Holding överläts till LoftSweden per den 5 mars 2019 samt att allt arbete från och med år 2017 och fram till dess har utförts av LoftSweden Holding. Av i målet ingivna fakturor och LoftSwedens kundreskontra framgår dock att LoftSweden har fakturerat Bleck Invest för påstått utfört arbete ända sedan juli 2018. LoftSwedens fakturor avseende påstått arbete under perioden från och med juli 2018 till och med februari 2019, uppgående till ett belopp om sammanlagt 2 103 642 kronor, saknar således helt rättslig grund.

Bleck Invest har inte noterat att fakturorna varit utställda av LoftSweden istället för LoftSweden Holding, vilket enbart framgår av att angivna organisations- och/eller momsnummer i fakturornas nederkant har ändrats. Bleck Invest har därför av förbiseende betalat LoftSwedens felaktiga fakturor. Bleck Invest har rätt till återbetalning från LoftSweden av de felaktigt betalade beloppen och har således en motfordran på LoftSweden avseende detta. Eftersom konsultavtalet överläts i sin helhet har Bleck Invest rätt att framställa alla invändningar gentemot LoftSweden som de kunnat göra mot LoftSweden Holding.

BEVISNING

LoftSweden har åberopat förhör under sanningsförsäkran med ställföreträdaren Niclas Syrén samt firmatecknaren Nancy Syrén. Vidare har LoftSweden åberopat vittnesförhör med Stefan Mathiasson.

Bleck Invest har åberopat förhör under sanningsförsäkran med Lisa Graham och Håkan Borg.

Parterna har vidare åberopat skriftlig bevisning.

Tingsrätten redogör för de uppgifter som parterna och vittnena har lämnat under förhör vid huvudförhandlingen i den mån de är av intresse för tingsrättens bedömning.

DOMSKÄL**Inledning**

LoftSweden har begärt ersättning för sju obetalda fakturor. Det totala kravet uppgår till 623 940 kr. I fakturorna har bolaget begärt ersättning för rörligt arvode. Frågan om det är ett fast arvode eller ett rörligt sådant som avtalats har därför mindre betydelse.

Vilken ersättning har LoftSweden rätt till vid resor?

I det avtal parterna har ingått anges följande under punkten 6 Ersättning:

Ersättning erläggs enligt nedanstående (exkl. moms).

Rörligt arvode efter nedlagd tid

Timarvode 1 000 SEK/tim

I timarvodet ingår inte kostnader vid resor. Vid resor i tjänst med bil debiteras milersättning med 50 SEK/mil.

Utöver angivet arvode enligt ovan är konsulten berättigad till ersättning för verifierade kostnader. Ett administrationspåslag om 0 % gäller för verifierade utlägg.

Timarvoden är fasta tom 2018-01-01. Indexreglering skall därefter ske årsvis enligt K84 med basmånad januari 2017 och omräkningsmånad december.

LoftSweden har fakturerat och begärt ersättning i enlighet med konsultarvodet också när resor har skett. Bleck Invest, som löpande har betalat den ersättning LoftSweden har begärt, har gjort gällande att avtalet ska tolkas som att någon timersättning inte ska utgå vid bilresor och att resorna i stället ersätts genom en väl tilltagen kostnadsersättning om 50 kr/mil.

Avtalet har arbetats fram av Niclas Syrén och Håkan Borg. Att detta möjligen var det första konsultavtalet Håkan Borg förhandlat fram påverkar inte tingsrättens bedömning. Enligt tingsrättens mening har den tolkning LoftSweden gjort av avtalet fog för sig och Bleck Invest har ju också under lång tid uppenbarligen tolkat avtalet på det sättet. Stefan Mathiasson, som har anlitats av Bleck Invest, har också han begärt och fått ersättning av Bleck Invest för restid med timersättning. Något misstag från Bleck Invests sida kan inte anses föreligga och LoftSweden har i vart fall inte haft anledning inse att bortom det var ett misstag. Bleck Invest har ju under i princip hela tiden betalat fakturorna. Det föreligger inte heller grund för att jämka avtalet med stöd av 36 § avtalslagen. Avtalet har ingåtts av jämbördiga parter. Även om avtalet kan sägas få märkliga effekter, som Bleck Invest påvisat, kan avtalet inte anses oskäligt. Niclas Syrén har för övrigt också uppgett att han också när han suttit i bilen har jobbat med uppdrag för Bleck Invests räkning.

Sammanfattningsvis ska avtalet tolkas på det sätt LoftSweden har gjort gällande och den motfordran Bleck Invest har gjort gällande faller bort.

Har LoftSweden utfört arbete i den omfattning som har fakturerats och är den begärda ersättningen skälig?

Av utredningen framgår att LoftSweden löpande under cirka två och ett halvt års tid har redovisat sitt arbete på liknande sätt. Enda synpunkten på sättet att redovisa som framförts, innan denna tvist, var att Bleck Invest ville att LoftSweden skulle ange vilka

projekt som arbetet hade utförts på. Detta för att underlätta projektredovisningen. Efter att Bleck Invest hade framfört den synpunkten ändrade LoftSweden sitt sätt att redovisa i enlighet med Bleck Invests önskemål. Under den aktuella tiden har ett stort antal arbetstimmar fakturerats och, till stor del, också ersatts av Bleck Invest. Även om Niclas Syrén och Nancy Syrén under den aktuella tiden i någon omfattning har varit föräldralediga finner tingsrätten att det är rimligt att utföra arbete i den omfattning som angetts i redovisningen och att LoftSweden också har visat att arbete har utförts i den utsträckning bolaget har fakturerat för. Det innebär också att den motfordran Bleck Invest har gjort gällande i den här delen inte blir aktuell.

När det gäller frågan om den begärda ersättningen är skälig eller inte har det naturligtvis avgörande betydelse vad uppdraget har omfattat. I avtalet anges följande i punkten 1:

Avtalet omfattar uppdrag gällande byggkonsulttjänster utförda av konsulten åt Beställaren i olika byggnadsprojekt. Dock omfattas inte uppdraget av tjänster rörande rollen som kontrollansvarig. Detta offereras separat.

Avtalet kan sägas vara något vagt, men får ändå på sägas på ett godtagbart sätt avgränsa uppdraget (se ABK 09 kap. 1 § 1). Bleck Invest har fört fram synpunkter på det sätt LoftSweden, genom Niclas Syrén, har utfört sitt uppdrag och gjort gällande att detta har lett till en mängd besiktningar och besiktningssanmärkningar. Niclas Syrén har berättat att han har gjort vad han har kunnat för att föra projekten framåt men att entreprenören inte skötte sina åtaganden. Stefan Mathiasson har lämnat en liknande bild och uppgett att Niclas Syrén som byggprojektledare har utfört ett klanderfritt arbete, däremot skulle det ha behövts en kontrollant på plats. Han har tillagt att arbetet som kontrollant inte ingick i Niclas Syréns uppdrag, men att han tror att denne informerade Bleck Invest om att det behövdes en kontrollant.

Sammantaget leder detta tingsrätten till slutsatsen att det inte är visat att Niclas Syrén har brustit i det uppdrag han har haft och att han också har visat att den begärda ersättningen är skälig.

Ersättning för arbete som utförts innan överlåtelsen av avtalet från LoftSweden, 556108–6322, till LoftSweden, 559156–0650

Det ursprungliga konsultavtalet av den 13 februari 2017 ingicks mellan Bleck Invest och LoftSweden, 556108–6322. Det senare bolaget har senare ändrat firma till LoftSweden Holding. Den 18 mars 2019 träffades ett tilläggsavtal som innebar att LoftSweden Holdings rättigheter och skyldigheter enligt avtalet av den 13 februari 2017 överläts till LoftSweden, 559156–0650, med verkan från den 5 mars 2019.

Innan det datumet ska alltså allt arbete ha utförts av LoftSweden Holding och också fakturerats av det bolaget. Av i målet ingivna fakturor framgår dock att LoftSweden har fakturerat Bleck Invest för det arbetet sedan juli 2018. Detta utan att det är visat att Bleck Invest har underrättats om överlåtelsen av fordran. Bleck Invest har sedan av förbiseende betalat Bleck Invest trots att det bolaget egentligen inte haft något avtalsförhållande med Bleck Invest. LoftSweden borde ha insett misstaget, varför Bleck Invest har rätt till återbetalning av de utan rättslig grund betalade fakturorna om totalt 2 103 642 kr. Bleck Invest har också kvittningsvis åberopat den fordran som en motfordran, vilket bolaget också har rätt till.

Slutsats

Det ovan anförda innebär att fastän LoftSweden har visat att bolaget har en fordran mot Bleck Invest uppgående till yrkat belopp kan talan inte vinna bifall. Detta eftersom Bleck Invest har en motfordran som överstiger yrkat belopp. LoftSwedens talan ska därför avslås.

Rättegångskostnader

I och med att LoftSweden har tappat målet ska bolaget ersätta Vivid Development AB för rättegångskostnader. Ersättningen ska fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden skäligen varit påkallad för tillvaratagande av partens rätt (18 kap. 8 § rättegångsbalken).

Vivid Development AB har begärt ersättning med totalt 870 389 kr, varav 863 825 kr avser ombudsarvode inklusive mervärdesskatt.

LoftSweden har överlämnat till tingsrätten att bedömas skäligheten av Vivid Development AB:s rättegångskostnader, men har motsatt sig att mervärdesskatt ska ersättas eftersom Vivid Development AB är mervärdesskattepliktigt och har gjort avdrag för mervärdesskatten.

Tingsrätten finner att den begärda ersättningen för ombudsarvode, utlägg och vittnesersättning samtliga är skäliga. Vivid Development AB har dock inte visat att mervärdesskatten för ombudsarvodet utgör en kostnad för bolaget. Någon ersättning för mervärdesskatt ska därför inte ingå i ersättningen för rättegångskostnader.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-02)

Ett överklagande adresseras till Göta hovrätt men ska ha kommit in till tingsrätten senast den 16 november 2021. Prövningstillstånd krävs.

Anders Domert

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se